

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

співорганізатори:

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ
ЗЛОЧИННОСТІ ІМЕНІ АКАДЕМІКА В. В. СТАШИСА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ФАКУЛЬТЕТ СЛІДЧОЇ ТА ДЕТЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Тези IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
(13 березня 2026 року)

УДК 351.74
А43

Актуальні проблеми правоохоронної діяльності в умовах А43 дії правового режиму воєнного стану : тези ІV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Хмельницький, 13 березня 2026 року). Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2026. 794 с.

Видання містить тези доповідей ІV Всеукраїнської науково-практичної конференції “Актуальні проблеми правоохоронної діяльності в умовах дії правового режиму воєнного стану”, яка відбулась 13 березня 2026 року в м. Хмельницький на базі Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

УДК 351.74
© Видавництво НАДПСУ, 2026

ЕМОЦІЙНЕ ВИГОРАННЯ ПЕРСОНАЛУ УСТАНОВ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ ЯК ЧИННИК ЗНИЖЕННЯ РІВНЯ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ БЕЗПЕКИ

Юлія КЕРНЯКЕВИЧ-ТАНАСІЙЧУК

Від ефективності службової діяльності персоналу кримінально-виконавчої системи безпосередньо залежить стан пенітенціарної безпеки, дотримання прав людини в установах виконання покарань та рівень правопорядку в державі загалом.

Як зазначає О. М. Кокун: «Діяльність працівників Державної кримінально-виконавчої служби України пов'язана з особливими умовами, впливом екстремальних ситуацій, дією стрес-факторів тощо. Так, вони постійно спілкуються із засудженими, негативний емоційний стан яких впливає на працівників. Конфліктні ситуації за місцем служби пенітенціарних працівників призводять до негативізму, підозрілості, дратівливості, агресивності, тривожності. Такі негативні фактори також призводять до емоційного вигорання, професійної деформації, девіантної поведінки» [1, с. 91].

Більше того, в умовах воєнного стану, кадрового дефіциту, підвищеного рівня стресу та професійних ризиків службова діяльність персоналу ДКВС супроводжується тривалим психоемоційним напруженням, що негативно впливає на якість виконання службових обов'язків, дотримання законності та рівень пенітенціарної безпеки.

Показово, що на рівні державної політики ця проблема визначена як пріоритетна. Відповідно до Стратегії реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року ключовою метою є «формування ефективної моделі підготовки та діяльності персоналу органів і установ пенітенціарної системи» [2], а серед завдань з реалізації цієї мети прямо пе-

редбачено «створення умов для профілактики професійної деформації та емоційного вигорання персоналу пенітенціарної системи та пробації» [2], що свідчить про усвідомлення державою прямого зв'язку між психологічним станом персоналу та рівнем безпеки й ефективності функціонування всієї системи.

Професійне вигорання розглядається як «емоційне, фізичне та психологічне виснаження, спричинене тривалим стресом або надмірним навантаженням на роботі» [3].

Н. Ю. Максимова стверджує, що «емоційне вигорання є одним з різновидів професійної деформації, компонентами якого є емоційне виснаження, деперсоналізація та редукція професійних досягнень» [4, с. 19].

Натомість В. М. Трубников розглядає «синдром професійного вигорання» як «процес, при якому щоденний вплив факторів стресу, пов'язаних з наданням допомоги іншій людині, поступово призводить до проблем з власним здоров'ям психологічного і фізичного характеру. Він може торкнутися не тільки окремого співробітника, але й організацію загалом» [5, с. 517–518].

З нашої точки зору, і професійна деформація, і емоційне вигорання є вкрай негативними явищами, які можуть призвести до професійної деградації працівника, яку слід розглядати як крайню стадію професійної деформації працівника, а також до порушення морально-психологічного клімату в колективі. Такий стан речей тягне за собою втрату працівником професійної придатності [6, с. 254] загалом та унеможливорює виконання покладених на нього завдань, пов'язаних з виконанням покарань.

Підсумовуючи, зазначимо, що емоційне вигорання персоналу установ виконання покарань є не лише індивідуальною психологічною проблемою працівника, а й системним чинником зниження рівня пенітенціарної безпеки. Професійна деформація та емоційне виснаження персоналу безпосеред-

ньо впливають на якість виконання службових обов'язків, дотримання законності, реалізацію прав і законних інтересів засуджених, а також на загальний стан правопорядку в установах виконання покарань. За таких умов профілактика емоційного вигорання персоналу ДКВС України має розглядатися як важливий напрям кримінально-виконавчої політики і як один із ключових елементів забезпечення пенітенціарної безпеки, що потребує комплексного нормативного, організаційного та психологічного забезпечення.

Список використаних джерел

1. Кокун О. М. Специфіка професійного самоздійснення працівників Державної кримінально-виконавчої служби України. *Право і безпека*. 2018. № 4(71). С. 91–96.

2. Про схвалення Стратегії реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2022–2024 роках : розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1153-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153-2022-%D1%80#Text> (дата звернення: 10.02.2026).

3. Вигорання на роботі: причини, ознаки та способи подолання. URL: <https://moz.gov.ua/uk/vigorannya-na-roboti-prichini-oznaki-ta-sposobi-podolannya>

4. Максимова Н. Ю. Соціально-психологічні аспекти профілактики професійної деформації персоналу Державної кримінально-виконавчої служби. *Профілактика професійної деформації персоналу установ виконання покарань*: матеріали круглого столу (м. Біла Церква, 09.09.2010). Біла Церква, 2010. С. 18–20.

5. Трубников В. М. Проблеми кадрового забезпечення пенітенціарної системи України як фундамент нормальної її діяльності. *Кримінально-виконавча політика України та Європейського Союзу: розвиток та інтеграція* : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 27 листоп. 2015 р.) Київ : Ін-т крим.-викон. служби, 2015. С. 512–518.

6. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Професійна деформація персоналу органів та установ виконання покарань як передумова виникнення корупції у кримінально-виконавчій системі України. *Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 8 груд. 2017 р.) / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. С. 253–256.

Зміст

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ	3
--	---

ВІТАЛЬНІ СЛОВА

Заступник ректора (проректор) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького з наукової роботи доктор педагогічних наук, доцент полковник Сергій БІЛЯВЕЦЬ	6
--	---

Заступник директора Департаменту освіти, науки і спорту Міністерства внутрішніх справ України доктор юридичних наук, професор Єгор НАЗИМКО	8
--	---

Директорка Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України докторка юридичних наук, професорка, заслужена діячка науки і техніки України Владислава БАТИРГАРЕЄВА	10
--	----

Ректор Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України Олег ОМЕЛЬЧУК	12
---	----

Декан факультету слідчої та детективної діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України Богдан ГОЛОВКІН.....	14
--	----

ДИСКУСІЙНА ПАНЕЛЬ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

АВДЄЄВА Галина

Технологізація криміналістичної діяльності в умовах воєнного стану	16
---	----

ДИСКУСІЙНА ПАНЕЛЬ 2. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ. ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

АДАМЧУК Сергій, ВОРОНЧАК Вадим

Щодо проблеми захисту прав дітей в умовах збройної агресії.
Інституційні механізми реагування 305

АДАМЧУК Сергій, ЖУРЯ Ілля, ЧЕРНЯК Кирило

Щодо правових основ обмеження конституційних прав громадян
в умовах правового режиму воєнного стану 310

АДАМЧУК Сергій, МАРЦЕНЮК Дарія

Адміністративно-правові критерії допустимості обмеження
прав і свобод людини в період воєнного стану:
проблеми правозастосування 315

БАШНЯНИН Олег, ЯРОМІЙ Андрій

Забезпечення прав людини в умовах дії правового режиму
воєнного стану 320

БІНЬКОВСЬКИЙ Олександр, КАРПЕЦЬ Олександр

Організація оперативно-службової діяльності прикордонних
загонів в умовах стабілізаційних операцій:
адміністративно-правовий та управлінський аспекти 323

БОКІЙ Юлія, КОРОЛЬ Михайло

Адміністративно-правові межі обмежень прав людини
в умовах воєнного стану 326

БОНДАР Катерина, БАСАРАБ Ольга

Нормативно-правові засади діяльності Державної прикордонної
служби України щодо забезпечення прав людини
в умовах воєнного стану 330

БУЛАТІН Дмитро, ЩЕРБАНЬ Василь

Вплив європейських стандартів прав людини на реформування
сектору безпеки і оборони України 332

ВАЙДА Тарас

Комендантська година як елемент правового режиму
воєнного стану: проблемні аспекти забезпечення
прав людини 336

<i>ВАСИЛЮК Ігор, БУСЕЛ Андрій</i> Про деякі адміністративно-правові проблеми, що стосуються діяльності судів в Україні	342
<i>ВАТРАС Володимир</i> Адміністративно-правове регулювання захисту прав військовослужбовців Державної прикордонної служби України у сімейній та житловій сферах.....	345
<i>ВИБОДОВСЬКИЙ Андрій</i> Детермінація та профілактика військових адміністративних правопорушень у діяльності Державної прикордонної служби України в умовах воєнного стану	349
<i>ВИЧАВКА Валерій, БАКУСЕВИЧ Андрій</i> Волонтерський рух як фактор стійкості українського суспільства.....	353
<i>ВОЙТКО Олександр, ПОЛТОРАКОВ Олексій</i> Щодо концепції «пост-героїчної війни» (воєнно-аксіологічні виклики)	357
<i>ВОРОЖБИТ-ГОРБАТЮК Вікторія</i> Функціонал секторів ювенальної пробації: забезпечення прав людини через призму концепції нейророзмаїття	361
<i>ГЛАДКИЙ Назарій-Костянтин, ЦАРУК Андрій</i> Публічне управління у воєнний та післявоєнний період: правові механізми адаптації	365
<i>ГЛИНСЬКА Наталія</i> Права та свободи людини як ключовий вектор пріоритизації у кримінальному провадженні	368
<i>ГРИНЬКІВ Олександра</i> Роль органів військового управління у забезпеченні прав людини в системі сектору безпеки і оборони України.....	371
<i>ГРИНЬКО Руслан, ДЕРЕШ Валерія</i> Адміністративне затримання іноземців та осіб без громадянства: правозастосовні питання у контексті європейських стандартів захисту прав людини	375

<i>ГРИНЬКО Руслан, НАЗАРЕНКО Альбіна</i>	
Адміністративно-правові механізми забезпечення прав людини в умовах воєнного стану	379
<i>ГУРМАН Христина, ЮРЧАК Юрій</i>	
Адміністративно-правове забезпечення захисту української мови в контексті інформації війни.....	383
<i>ЄВСЕСВ Олександр, ЦАРУК Андрій</i>	
Державний контроль та обмеження прав під час воєнного стану: стандарти пропорційності	387
<i>ЖИГОВЕЦЬ Артем, ГУЛА Віталій</i>	
Адміністративно-процесуальні аспекти верифікації та актуалізації даних системи «Шлях» під час перетинання державного кордону	390
<i>ЖУРЯ Ілля, ЧЕРНЯК Кирило</i>	
Обмеження конституційних прав громадян в умовах правового режиму воєнного стану	394
<i>ЗБОЛКА Валентин, РАДЧЕНЯ Наталія</i>	
Лінгвістично-юридичний зміст ключових понять у сфері взаємодії Державної прикордонної служби України та Збройних Сил України щодо захисту державного кордону України.....	397
<i>ІВАХІВ Олег, КУДИМОВ Сергій, ЮРЧЕНКО Руслан</i>	
Перспективи правового врегулювання підготовки громадян до національного спротиву	401
<i>ІВАШКОВА Тетяна</i>	
Забезпечення єдності судової практики у справах про захист прав військовослужбовців.....	405
<i>ІВАШКОВА Тетяна, ГАМАЛЬ Юліанна</i>	
Правовий статус внутрішньо переміщених осіб у цивільних правовідносинах.....	408
<i>ІВАЩЕНКО Сергій, ІВАЩЕНКО Вікторія</i>	
Особливості адміністративного регулювання закупівель у секторі безпеки і оборони	411
<i>КАШТЕЛЯН Сергій, ШИРКУНОВ Олексій</i>	
Міжнародне співробітництво у сфері прикордонної безпеки	415

КЕРНЯКЕВИЧ-ТАНАСІЙЧУК Юлія

Емоційне вигорання персоналу установ виконання покарань як чинник зниження рівня пенітенціарної безпеки 419

КМЕТЬ Сергій

Адміністративна та кримінальна відповідальність у сфері прикордонного контролю України: сучасні виклики та напрями вдосконалення 423

КМЕТЬ Сергій

Актуальні проблеми адміністративного затримання осіб у пунктах пропуску через державний кордон 426

КМЕТЬ Сергій

Забезпечення мовної комунікації під час складання адміністративних матеріалів щодо іноземців: виклики прикордонного контролю 428

КМЕТЬ Сергій

Цифровізація адміністративно-правового забезпечення у прикордонному контролі шляхом упровадження мобільних комплексів 430

КОЗАКЕВИЧ Олеся

Військові суди як механізм забезпечення доступу до правосуддя для військовослужбовців 433

КОНЄВ Олександр

Здійснення контролю за перевезенням зброї особами в умовах воєнного стану: деякі аспекти комендантської години 436

КОНОПЕЛЬСЬКИЙ Віктор, ДУЧИМІНСЬКА Леся

Зміст і сутність проблем, що стосуються соціального захисту прав військовослужбовців, звільнених з російського полону 440

КОРОЛЬ Михайло

Дотримання прав людини у процесі цифровізації діяльності Державної прикордонної служби України 443

КРИВУША Діана, ОЧЕРЕТЬКО Антон

Трансформація функцій правоохоронних органів України в умовах правового режиму воєнного стану 447